

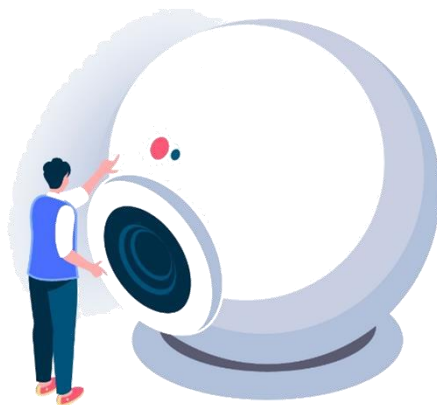
הנחיות להעברת שיעור המתקיים בכיתה לתלמידים הלומדים מרחוק בתקופת הקורונה (למידה משולבת)



נובמבר 2020

תוכן עניינים

3 כללי
3 הנחיות להעברת שיעור בלמידה משולבת
3 בגן ילדים
4 בבית-ספר
5 הקלטה ושמירת שיעור שצולם בלמידה משולבת
7 נספח א' – טופס הסכמה למורה





כללי

מערכת החינוך מתמודדת עם מציאות משתנה עקב התמודדות עם נגיף הקורונה. על רקע מציאות זו, מערכת החינוך ערכה התאמות ללמידה ועברה למתכונת של למידה מרחוק.

למידה מרחוק כוללת מגוון של אפשרויות לימוד כשאחת מהן היא צילום שיעור המתקיים בכיתה ללא נוכחות פיזית של תלמידים או עם נוכחות פיזית חלקית, כשיתר התלמידים משתתפים בלמידה מרחוק (המכונה – למידה משולבת¹). הנחיות אלה נועדו להסדיר קיום שיעור המצולם במתכונת למידה זו לשנת הלימודים הנוכחית (תשפ"א).

יצוין כי לפי הוראות חוזר המצלמות (חוזר מנכ"ל "מצלמות במוסדות החינוך – הסדרת הכנסתן ואופן התקנתן" הוראת קבע מס' 0119), חל איסור על הצבת מצלמה בכיתה הלימוד.

ההנחיות החדשות מבקשות לאזן בין הנגשת הלמידה ושיתוף התלמידים הלומדים מרחוק מסיבות שונות (בידוד, מחלה ועוד), לבין הצורך לצמצם הפגיעה בפרטיות התלמיד ו/או המורה בתהליך הלמידה.

באמצעות ההנחיות נבקש לתת בידי צוותי ההוראה אפשרות נוספת לקיים למידה בקבוצות מצומצמות, תוך הקפדה על הנחיות הבריאות המחייבות בעת הזו ושימור הרצף הלימודי והחינוכי.

הנחיות להעברת שיעור בלמידה משולבת

בגן ילדים

1) אין לקיים למידה משולבת בגן. כמו כן, אין שינוי בהוראות חוזר המצלמות ביחס לגני הילדים, האוסר על הצבת מצלמה קבועה בגן.

2) יחד עם זאת, ההנחיות מחריגות מקרה בו גננת מלמדת מהגן ללא נוכחות פיזית של ילדים בתוך מבנה הגן. גם במקרה זה לא תוצב מצלמה קבועה בגן וניתן יהיה לעשות שימוש באחת מהדרכים הבאות:

- א. מצלמת המחשב בו עושה הגננת שימוש.
- ב. באמצעות מצלמה שבמכשיר הטלפון של הגננת.

שימוש כאמור יעשה באמצעות אחד מהכלים ללמידה סינכרונית שאושרו על-ידי משרד החינוך (Zoom בהזדהות משרד החינוך, WEBEX, Google Meet, Microsoft Teams, משו"ב, אדיופייג') בהתאם להנחיות שבפורטל עובדי הוראה.

לנוחיותכם, להלן קישור למדריך למשתמש בזום. מדריכים נוספים נמצאים בדף למידה מרחוק שבפורטל עובדי הוראה.

¹ למידה הכוללת למידה מקוונת ולמידה פנים אל פנים בכיתה.



2. בבית-ספר²

- (1) צילום שיעור מרחוק בזמן אמת מהכיתה יכול להיעשות ללא נוכחות פיזית של תלמידים או עם נוכחות פיזית חלקית של תלמידים (למידה משולבת).
 - (2) המורה האחראי על השיעור לא יצלם ו/או ישדר שמע במהלך שיעור בכיתה אלא אם כן נתן לכך את הסכמתו לשנת הלימודים התשפ"א, חתם על הנוסח בנספח א' והעבירו למנהל בית-הספר.
 - (3) צילום שיעור מרחוק בזמן אמת יעשה על-ידי המורה באחת מהדרכים הבאות:
 - א. מצלמה המובנית במחשב בו עושה המורה שימוש.
 - ב. מצלמה חיצונית המחוברת למחשב שברשות המורה.
 - ג. מצלמה שבמכשיר הטלפון של המורה.
 - (4) צילום שיעור בזמן אמת יהיה בכפוף לכך שהשימוש בו יעשה אך ורק לשם העברת השיעור לתלמידים שאינם נוכחים בכיתה או בשיעור מסוים ובהתאם להנחיות אלה.
 - (5) שיעור המתקיים בכיתה יעשה באמצעות אחד מהכלים ללמידה סינכרונית שאושרו על-ידי משרד החינוך (Zoom בהזדהות משרד החינוך, WEBEX, Google Meet, Microsoft Teams, משו"ב, אדיופייג') בהתאם להנחיות שבפורטל [עובדי הוראה](#).
- לנוחיותכם, להלן [קישור](#) למדריך למשתמש בזום. מדריכים נוספים נמצאים [בדף למידה מרחוק](#) שבפורטל עובדי הוראה.
- (6) על המורה המקיים שיעור מצולם או מוקלט בכיתה לפעול בכפוף לאמור בהנחיות אלה:
 - א. המורה יפרט בתחילת כל מפגש את מהלך השיעור ואת כללי ההשתתפות בו.
 - ב. טרם פתיחת המצלמה בתחילת השיעור, המורה יביא לידיעת התלמידים הנוכחים בכיתה כי השיעור מצולם ומועבר סינכרונית לתלמידים הלומדים מהבית ו/או כי קולם של התלמידים ישמע, כחלק בלתי נפרד מהשיעור. ככל שהשיעור יוקלט בהתאם להנחיות שבסעיף 3, המורה יביא לידיעת התלמידים גם כי קולם של התלמידים יוקלט.
 - מטרת הדגשת מידע זה נועדה להגביר את המודעות של התלמידים לשידור ולאפשר להם לבחור באיזו מידה להשמיע את קולם.
 - ג. בסיום השיעור, על המורה להפסיק את השימוש במצלמה ולוודא את כיבוי האפליקציה שבה השתמש וזאת לאחר שיצאו ממנה כל התלמידים הלומדים מרחוק.

² בית-ספר רשמי או מוכשר.



- ד. חל איסור (על המורה האחראי על השיעור ועל כל אדם אחר) לצלם את התלמידים הנוכחים בכיתה במסגרת כל מהלך השיעור. עם תחילת השיעור על המורה לוודא כי שידור הווידאו אינו מצלם את התלמידים אלא מתמקד במורה המעביר את השיעור.
- ה. חשוב להפעיל שיקול דעת בנוגע לצילום השיעור כאשר מתקיים שיח רגיש ומורכב (דוגמת שיעורים העוסקים בנושאים רגישים כגון שיעורי חינוך מיני). אם במהלך השיעור מתעורר חשש שתלמיד עלול לחשוף מידע רגיש שעלול לפגוע בפרטיותו, על המורה לבקש לקיים עמו שיח נפרד ואישי בנושא, מחוץ לשיעור המצולם. חשוב לציין כי גם במצבים של למידה פנים אל פנים בכיתה, קיימת הנחייה דומה בעניין חשיפה של מידע אישי רגיש.
- ו. יש להקפיד על שיח מכבד וכן לצמצם ולמזער פגיעה בפרטיות התלמיד ו/או במי מהמשתתפים במתכונת למידה זו. מומלץ להיעזר במסמך: "אקלים כיתה בטוח ותומך במרחב המקוון": [עברית](#) / [ערבית](#).
- ז. לתלמידים שלומדים מרחוק ישלח מראש הקישור לשיעורים או שקישור יפורסם במערכת המקוונת הבית-ספרית, באמצעי אחד זמין לכלל התלמידים ומוגדר אשר הובא לידיעת התלמידים (למשל, באמצעות משלוח הודעת טקסט או דוא"ל למספר טלפון של התלמיד או הורה התלמיד), בו ניתן לזהות את התלמיד המשתתף בשיעור מרחוק. בכלים המאפשרים זאת, הכניסה לשיעור תוגן בסיסמה.
- ח. על בית-הספר להבהיר לתלמידים כי חל איסור על העברת הקישור לשיעור ו/או הסיסמא לגורם אחר ו/או על הקלטת השיעור בכל דרך שהיא. כאמור לעיל, יש להשתמש באחד הכלים ללמידה סינכרונית שאושרו על-ידי משרד החינוך.
- ט. חל איסור על תלמידים ו/או הורים לצלם או להקליט או להפיץ שיעור.

הקלטה ושמירת שיעור שצולם בלמידה משולבת

הקלטה ושמירת שיעור שצולם בלמידה משולבת יעשה בהתאם להנחיות הבאות:

- 1) ככלל, אין לשמור צילום או הקלטה של שיעור.
- 2) במקרים חריגים בהם קיים צורך לשמור צילום/הקלטת שמע לשם העברת השיעור לתלמידים אשר בשל נסיבות המצדיקות זאת לא יכלו לצפות בשידור בזמן אמת, מורה רשאי לשמור את הקלטת השיעור שצולם ללמידה מקוונת ולהעבירו לתלמידים בהתאם לכללים הבאים:
 - א. המורה יידע מראש את התלמידים על צילום השיעור והקלטתו.
 - ב. המורה יודא כי משלוח הקישור לשיעור המוקלט יעשה רק למורשים הנדרשים לצפות בשיעור המוקלט.



- ג. המורה יקבע סיסמה לשם צפייה בשיעור המוקלט במידה והכלי בו נעשה שימוש מאפשר זאת.
- ד. התלמיד לא יעביר או ישתף אחר בסיסמא ו/או בקישור שקיבל מאת המורה. הסיסמה והקישור ימסרו למורשים על-ידי המורה.
- ה. שמירת החומרים המצולמים תיעשה אך ורק במחשבים מקומיים שהותקנו בהם אמצעי הגנה ואבטחת מידע או בשירותים מאובטחים וייעודיים שאושרו על-ידי המשרד. אין לשמור את החומרים בחשבונות פרטיים ואין לפרסם את השיעורים בשירותים ציבוריים כגון YouTube ועוד.
- ו. המורה האחראי על השיעור יידע מראש את מנהל בית הספר על כוונתו לצלם ולהקליט את השיעור וכן ימלא את נספח א', יחתום ויעבירו למנהל בית הספר.
- ז. הקלטת צילום ושמע לא תועבר לכל גורם אחר אלא לפי קביעת המוסד החינוכי ובכפוף לכל דין.
- ח. העברת הקישור להקלטה לתלמידים תיעשה באמצעים מקובלים ותוך שימוש במערכות מאובטחות ומוצפנות להעברת מידע המאושרות על-ידי משרד החינוך. יש להימנע מלהשתמש בחשבונות דואר אלקטרוני פרטיים וחינמיים (כדוגמת חשבון ג'ימייל) או בתוכנות להעברת מסרים מידיים (כדוגמת WhatsApp) להעברת ההקלטות.
- ט. לאחר העברת ההקלטה לתלמידים שלא יכלו לצפות בשידור, המורה ימחק את ההקלטה עד שבוע ימים מיום העברת ההקלטה, לכל המאוחר.
- 3) למען הסר ספר יובהר, כי מנהל מוסד חינוך ו/או מורה לא יעשה שימוש במצלמה בכיתה לשם איסוף מידע או לכל מטרה אחרת שאינה לצורך העברת השיעור לתלמידים הלומדים מרחוק ולא יעבירה לאחר אלא בהתאם להנחיות אלה.
- 4) התנהלות תלמידים שלא בהתאם להנחיות המורה עלולה להוות הפרת משמעת ותטופל בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל "אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון" ו/או תקנון בית ספרי.
- 5) מנהל בית הספר ישמור את נספחי הסכמות המורים החתומים.



נספח א' – טופס הסכמה למורה

מורה יקר/ה,

כדי לאפשר רצף לימודים בין תלמידים הלומדים במסגרות חינוך לבין תלמידים הלומדים מהבית במרחב מקוון (למידה משולבת) בשנת הלימודים תשפ"א נבקש לקבל את הסכמתך להעביר את השיעור בהזרמת מדיה **Streaming media** במסגרת שימוש ביישומים ללמידה מרחוק.

לכבוד מנהל/ת בית הספר _____

בהתאם ל"הנחיות להעברת שיעור המתקיים בכיתה לשם צפיית תלמידים המשתתפים בשיעור בלמידה מרחוק בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה", אני החתום/ה מטה _____ (שם ושם משפחה) מורה ל_____ בבית ספר _____ (יש לציין את שם בית הספר) מסכים/ה להעברת השיעורים במרחב מקוון (למידה משולבת) במהלך שנת הלימודים תשפ"א, וזאת תוך צמצום ומזעור פגיעה בפרטיות התלמיד/ה ו/או במי מהמשתתפים בתהליך זה בזמן ההתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה.

אני נותן/ת הסכמתי לכך שהעברת השיעור תכלול במסגרת הזרמת השידור קול ותמונה שלי.

אני נותן/ת הסכמתי לכך שהעברת השיעור תכלול הקלטת השיעור במקרים חריגים אשר יאושרו על-ידי. ידוע לי כי לאחר העברת ההקלטה לתלמידים עלי למחוק את ההקלטה תוך שבוע ימים מהיום שהועברה לכל המאוחר.

ידוע לי כי אין לצלם את התלמידים במהלך השיעור המועבר במדיה או לעשות כל שימוש אחר במצלמות אלא רק למטרות שנקבעו בהנחיות אלה.

תאריך: _____

חתימת המורה: _____

הערה: יש להעביר את הטופס חתום למנהל/ת בית הספר טרם תחילת העברת השיעורים במרחב המקוון.